

Hidroloģiskā režīma novērojumi Aizkraukles, Aklajā, Rožu un Melnā ezera purvā

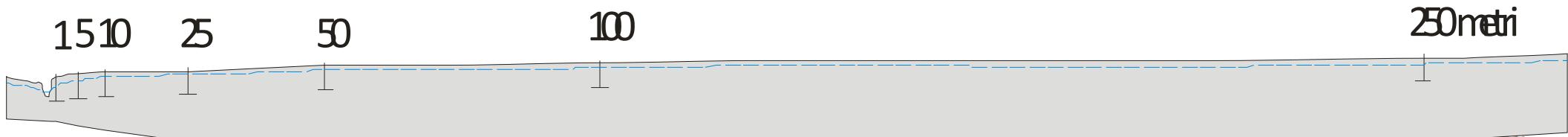
Aija Dēliņa, LU ĢZZF

Persijs Gederts (novērojumi)

Hidroloģiskā režīma monitorings

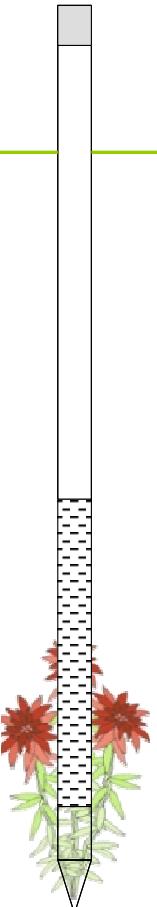
- Ľauj sekot līdzi ūdens līmeņa izmaiņām purvā, dambju ietekmei uz hidroloģisko režīmu
- Urbumu izvietojums
 - Novērošanas urbumi katrā no purviem izvietoti tā, lai pēc iespējas labāk raksturotu līmeņa maiņas purvā gan grāvju ietekmē, gan purva neskartajā daļā.
 - Urbumi izvietoti profilos, kas perpendikulāri kādam no grāvjiem, kuru paredzēts dambēt.
 - Purvos, kur grāvji ir ļoti atšķirīgi, piemēram, Aizkraukles purvā, izveidoti vairāki profili pie dažādiem tipiskiem grāvjiem.
 - Katrā profilā urbumi izvietoti tā, lai grāvja tuvumā tie būtu ciešāk, bet pēdējie urbumi profilā jau raksturotu purva neskarto daļu.
 - Attālumi no grāvja līdz katram no urbumiem profilā ir: 1 m, 5 m, 10 m, 25 m, 50 m, 100 m, 250 m, 500 m. Profila garums ir 250-500 m, atkarībā no konkrētās vietas hidroloģiskajiem apstākļiem.
- Kopā izveidoti 9 profili, kur katrā ir 7-8 urbumi, pavisam ierīkoti 63 urbumi.

Urbumu ierīkošana

- Urbumu urbšanai izmantots rokas urbšanas komplekts Eijkelkamp, urbja garums līdz 3,3 m. Vispirms tika izveidots urbums nogulumos, bet pēc tam tajā ievietota urbuma filtra caurule.

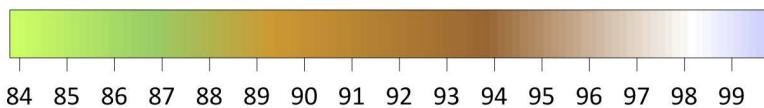
Aizkraukles purvs un meži – monitorings

- Izveidoti četri monitoringa urbumu profili:
 - **A1** - ūdens līmeņa novērojumiem pie liela grāvja purva ZR daļā, kas projekta laikā tiks dambēts – 7 urbumi,
 - **A2** - pie maziem grāvīšiem purva ZA stūrī, kas projekta laikā tiks dambēti – 7 urbumi,
 - **A3** – pie grāvja DL A malā, pie kūdras laukiem, lai novērotu visu laiku funkcionējoša grāvja ietekmi – 7 urbumi,
 - **A4** – purvainā mežā un mežā DL ZR daļā, lai novērotu apsaimniekošanas pasākumu ietekmi uz piegulošajiem mežiem – 5 urbumi.

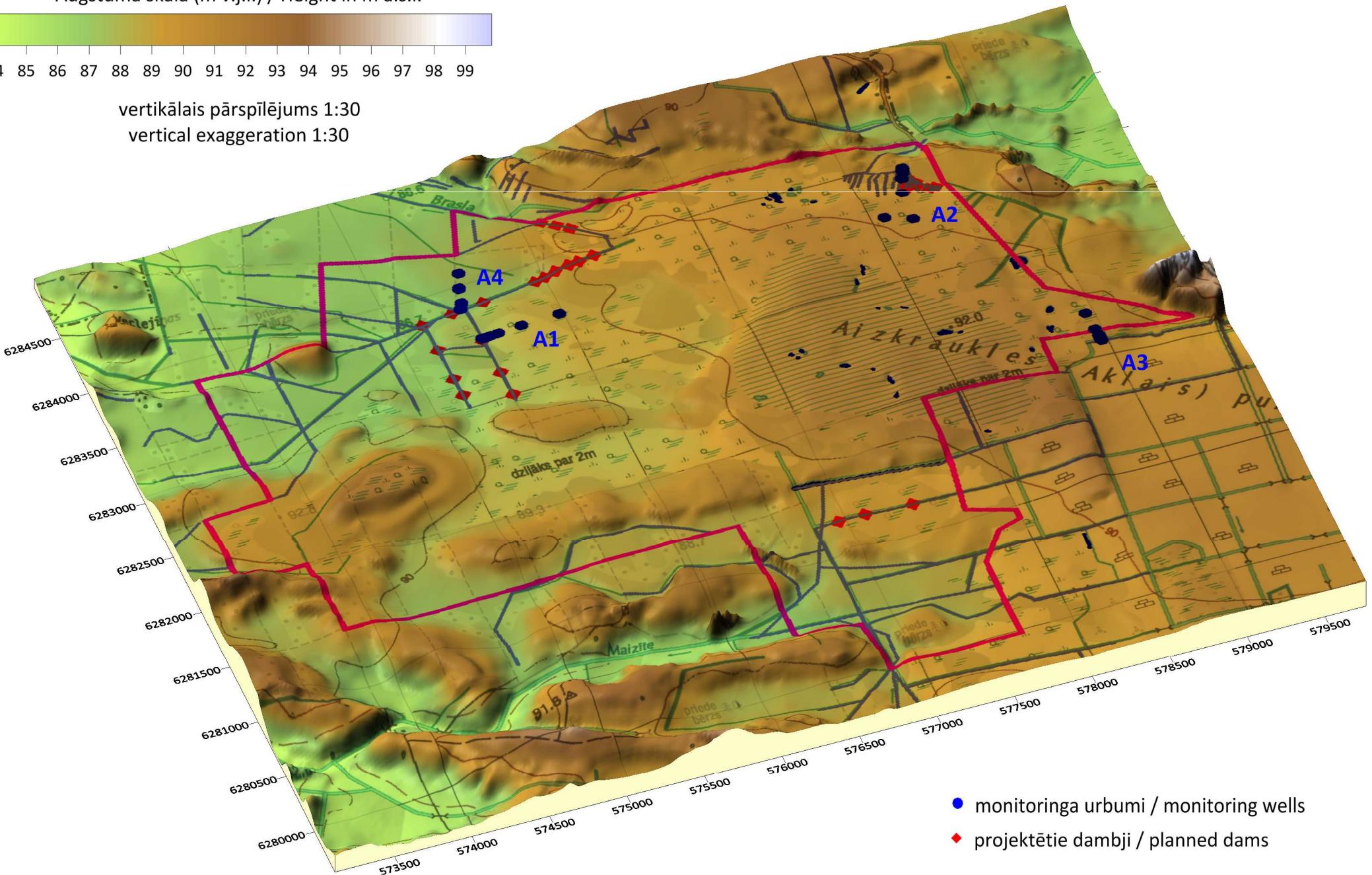
Aizkraukles purvs un meži – urbumu profili un dambji

Augstuma skala (m v.j.l.) / Height in m a.s.l.

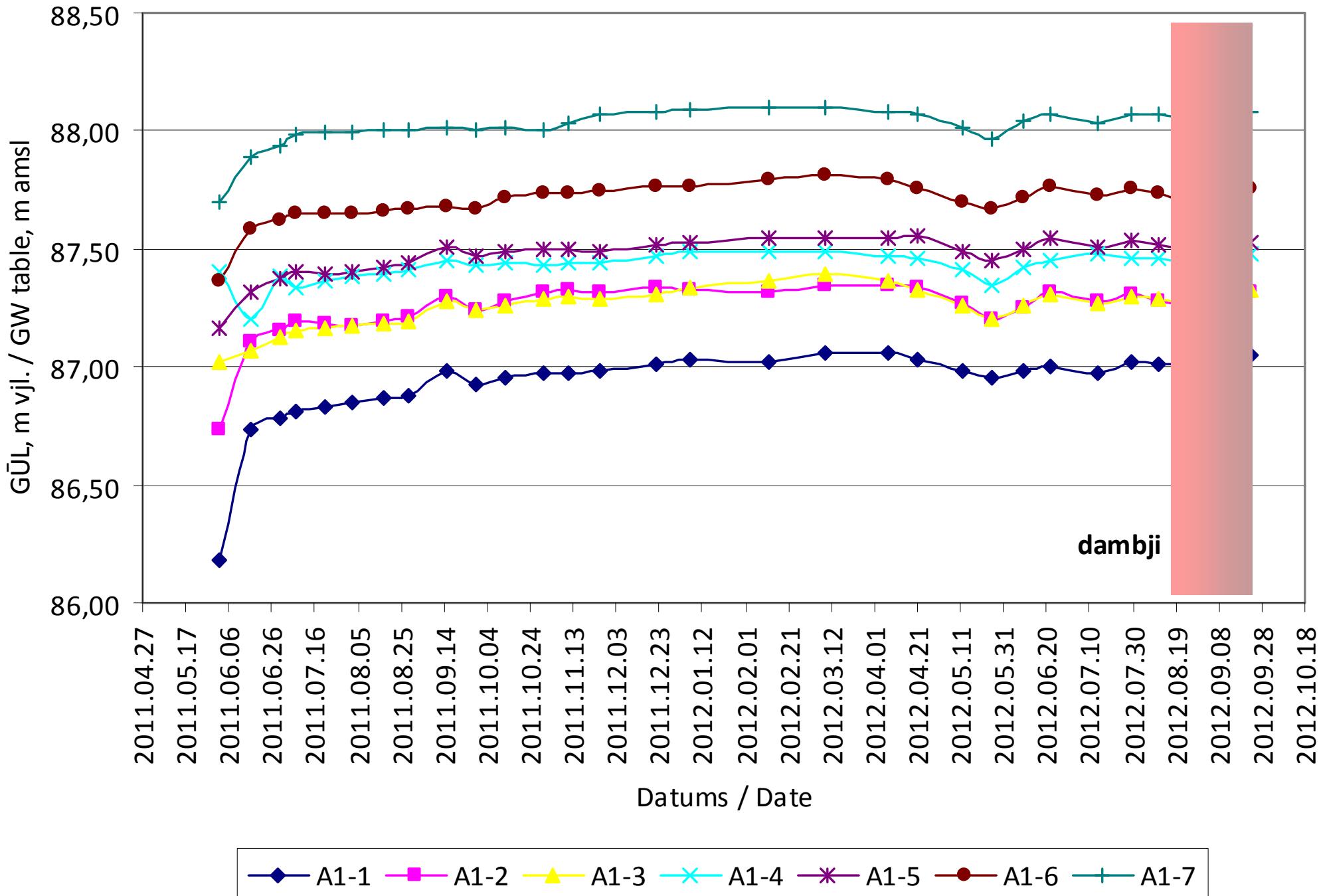

vertikālais pārspīlējums 1:30

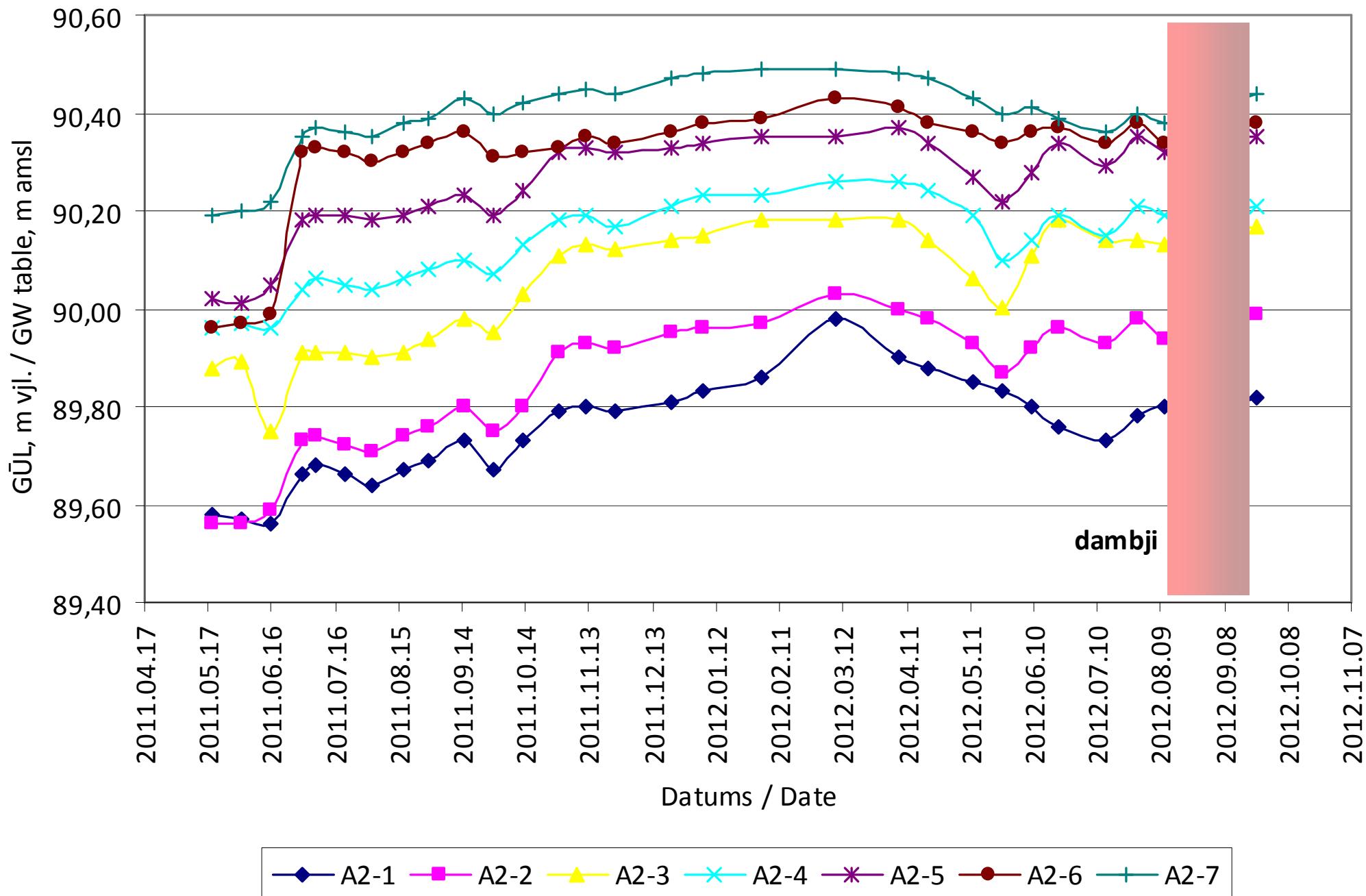
vertical exaggeration 1:30

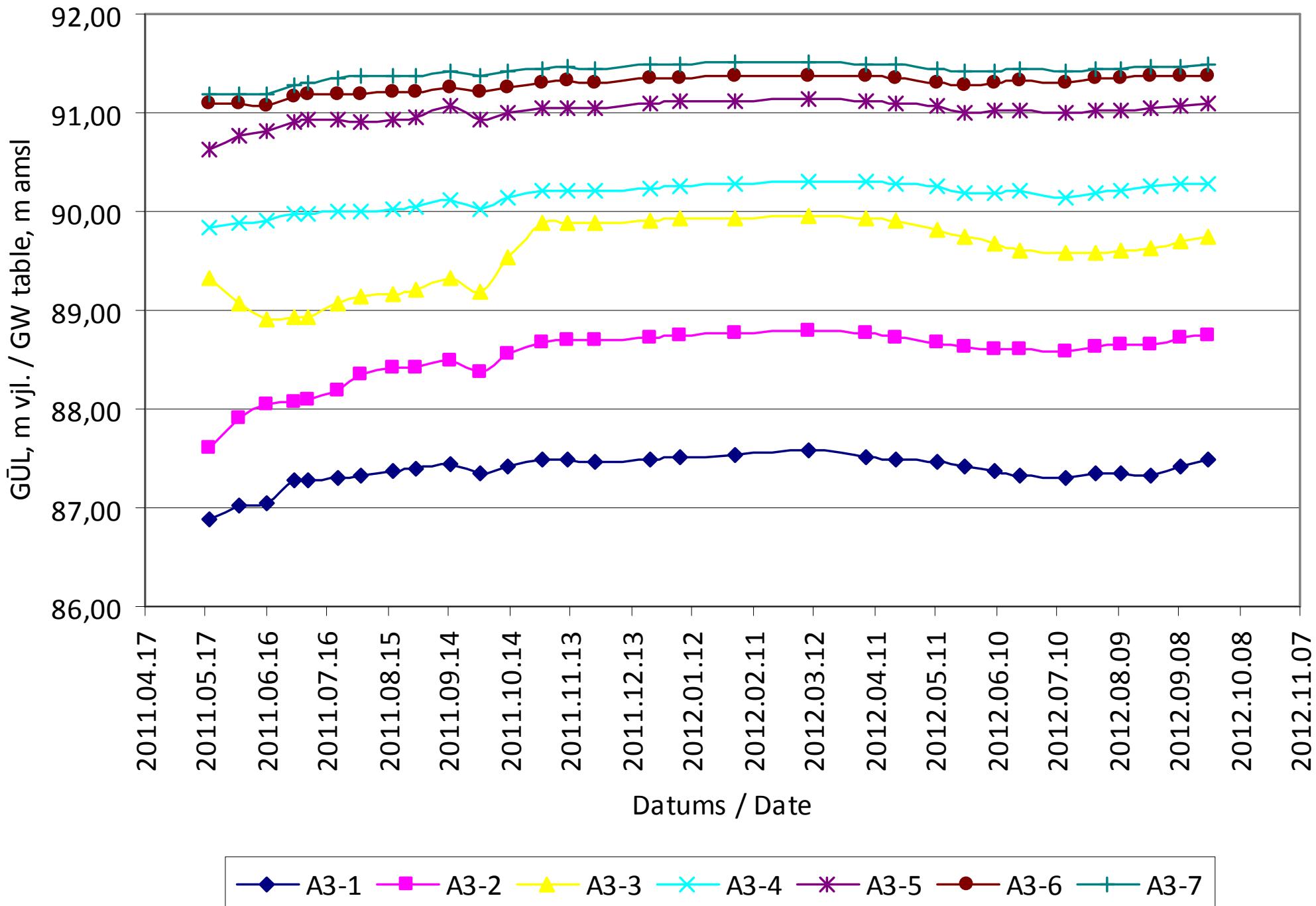
A1 – lielais grāvis purvā

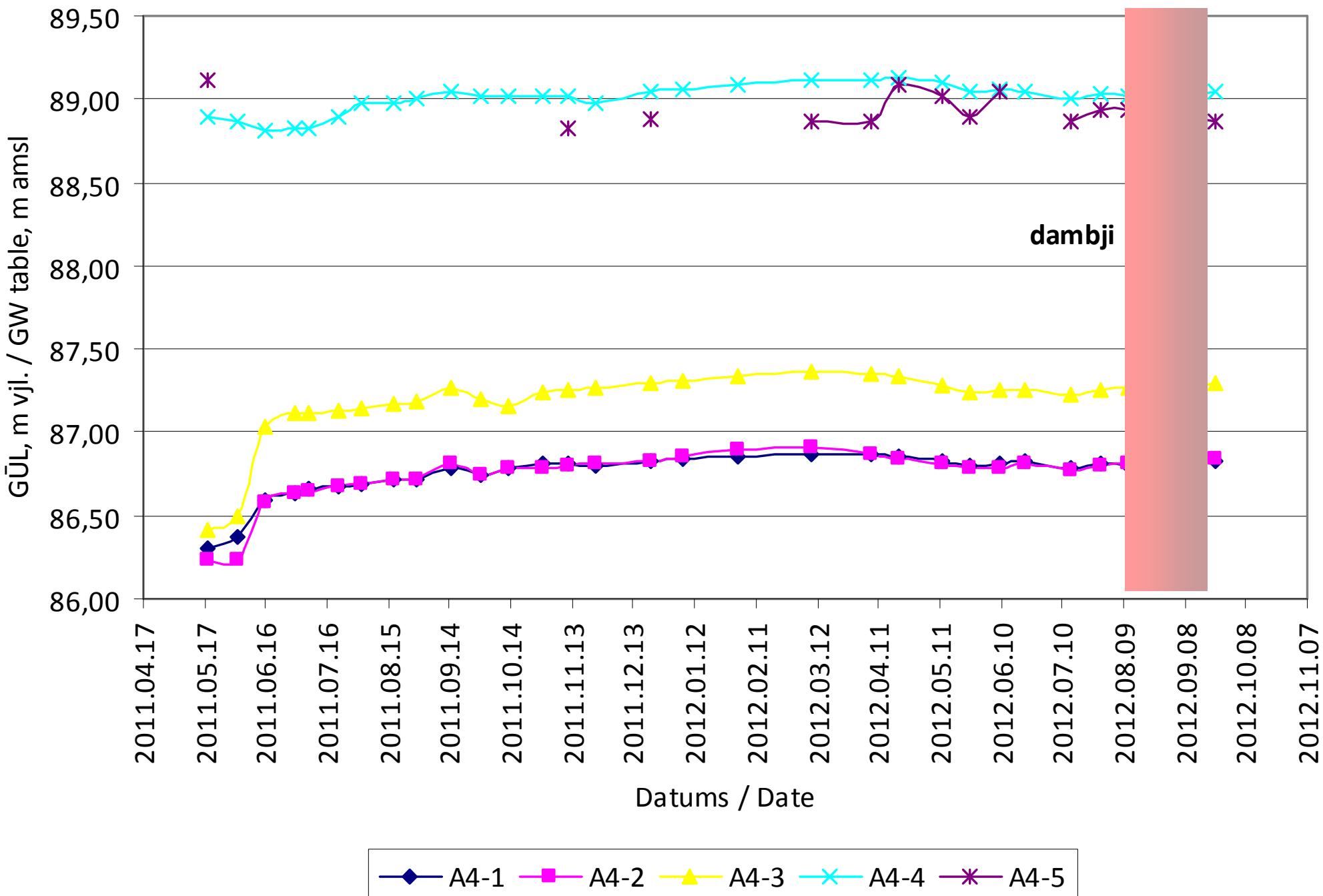
A2 – mazie grāvji

A3 – kūdras lauku grāvis

A4 – profils mežā

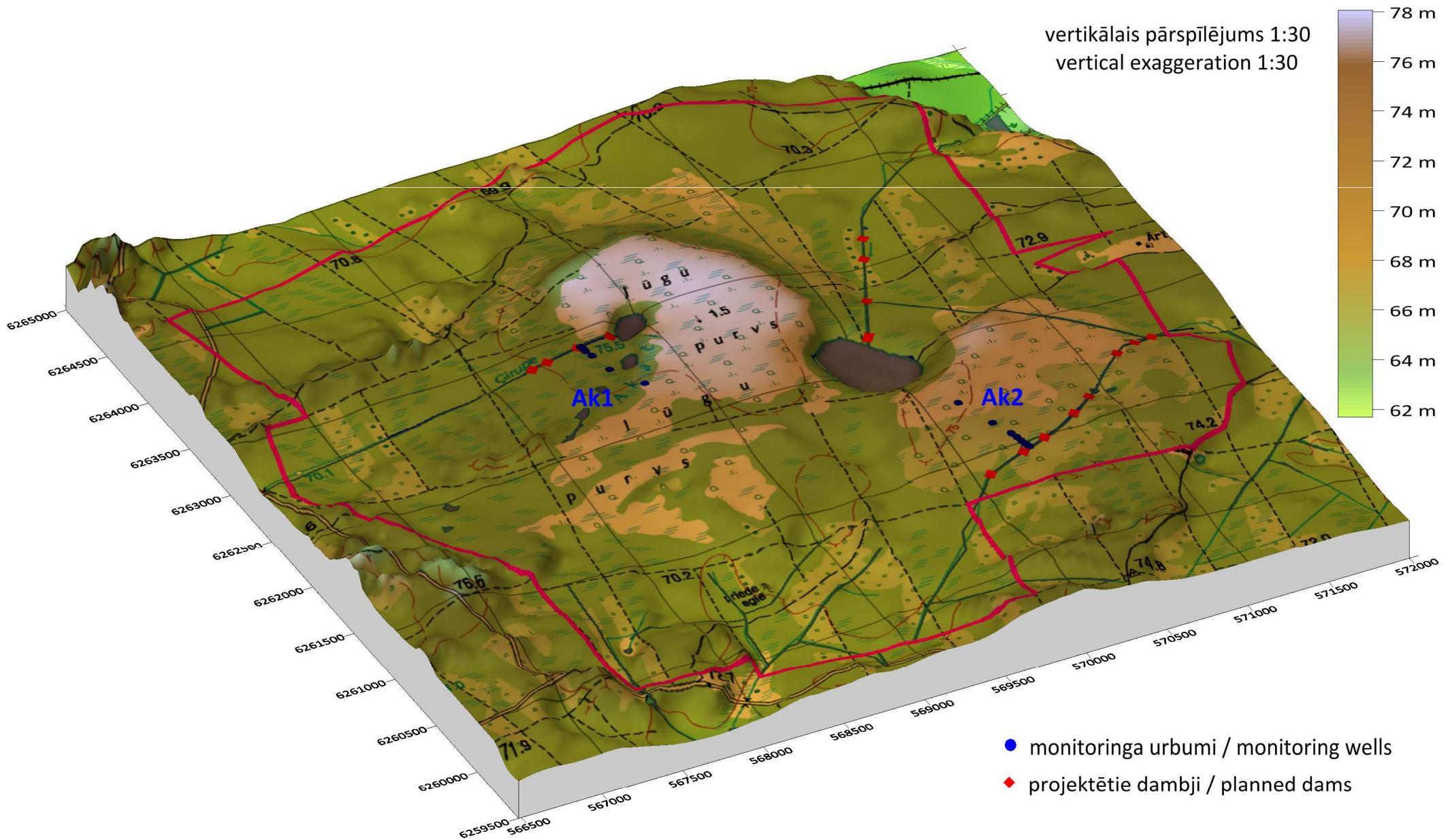
Aklais purvs – monitorings

- Izveidoti divi monitoringa urbumu profili:
 - **Ak1** – pie Ģirupes sākuma, kas tiks dambēts – 8 urbumi; profila beigu daļa stiepjas starp purva ezeriņiem.
 - **Ak2** – pie daļēji aizauguša grāvja (Jūgupes sākuma), kurš tiks dambēts – 8 urbumi.

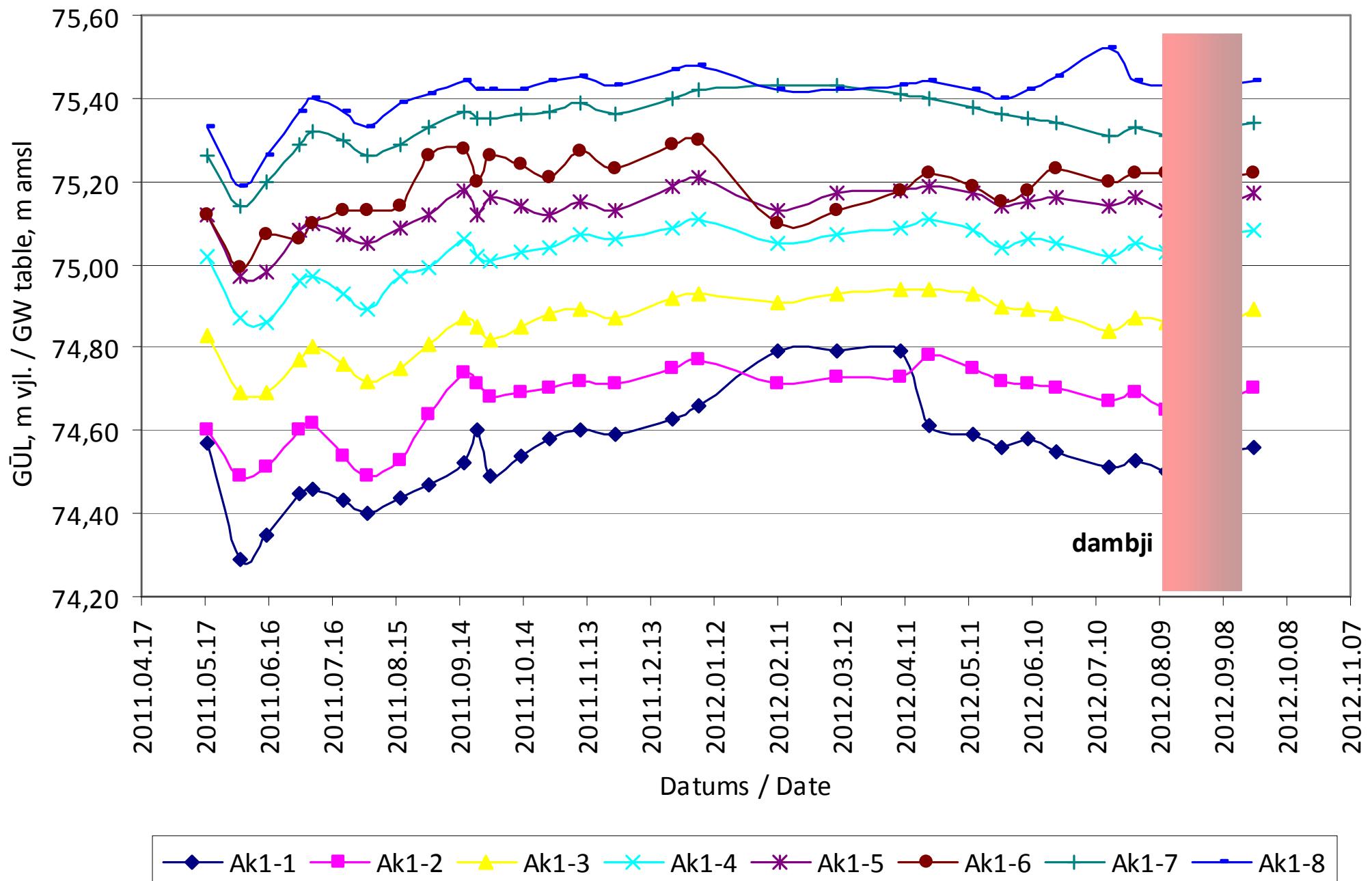

Aklais purvs – urbumu profili un dambji

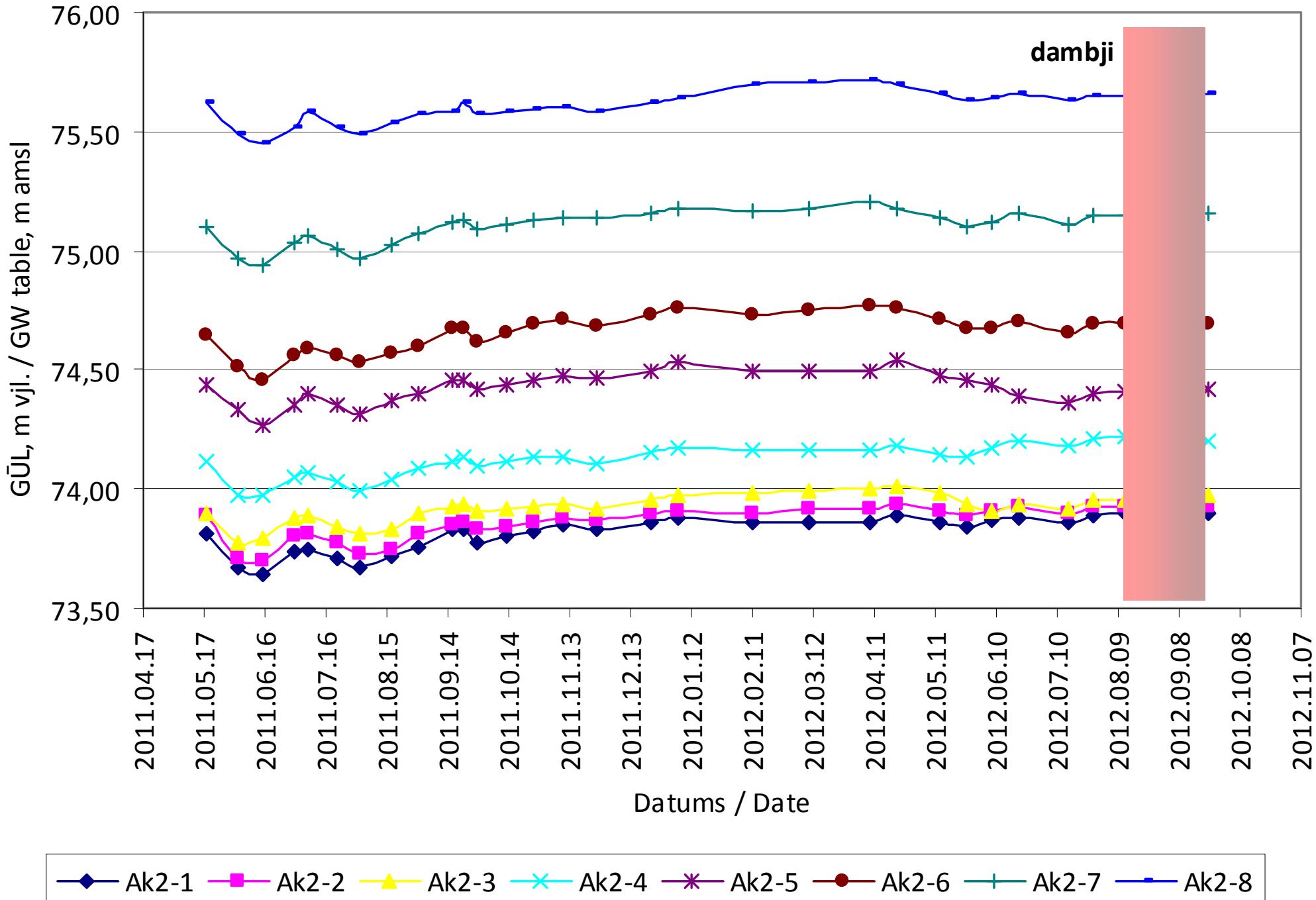
Augstuma skala (m v.j.l.) / Height in m a.s.l.

Ak1 – pie Girupes

Ak2 – Jūgupes augštece purvā

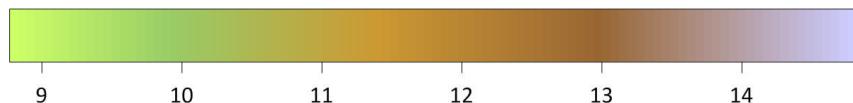
Melnā ezera purvs – monitorings

- Izveidots viens monitoringa urbumu profils un viena urbumu kopa:
 - **M1** – urbumu kopa ap applūdušajiem bijušajiem kūdras laukiem – 6 urbumi;
 - **M2** – pie grāvja, kas tiks dambēts – 7 urbumi.

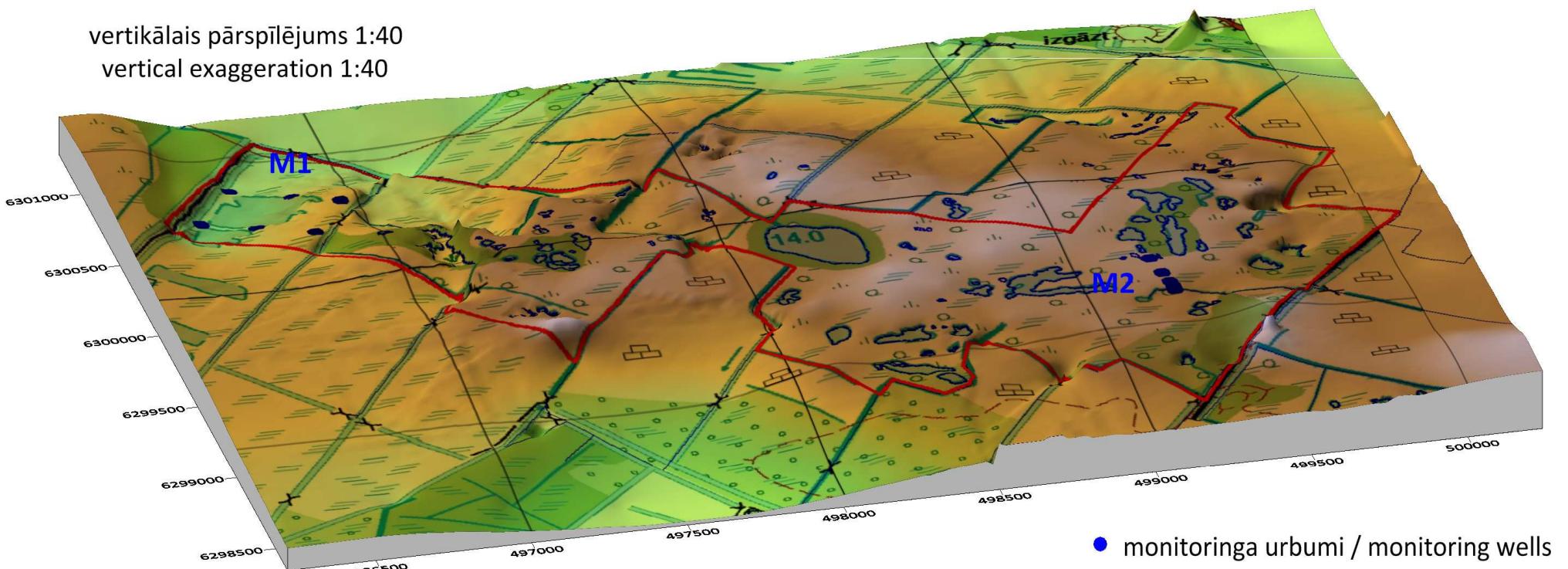

Melnā ezera purvs – urbumu profili

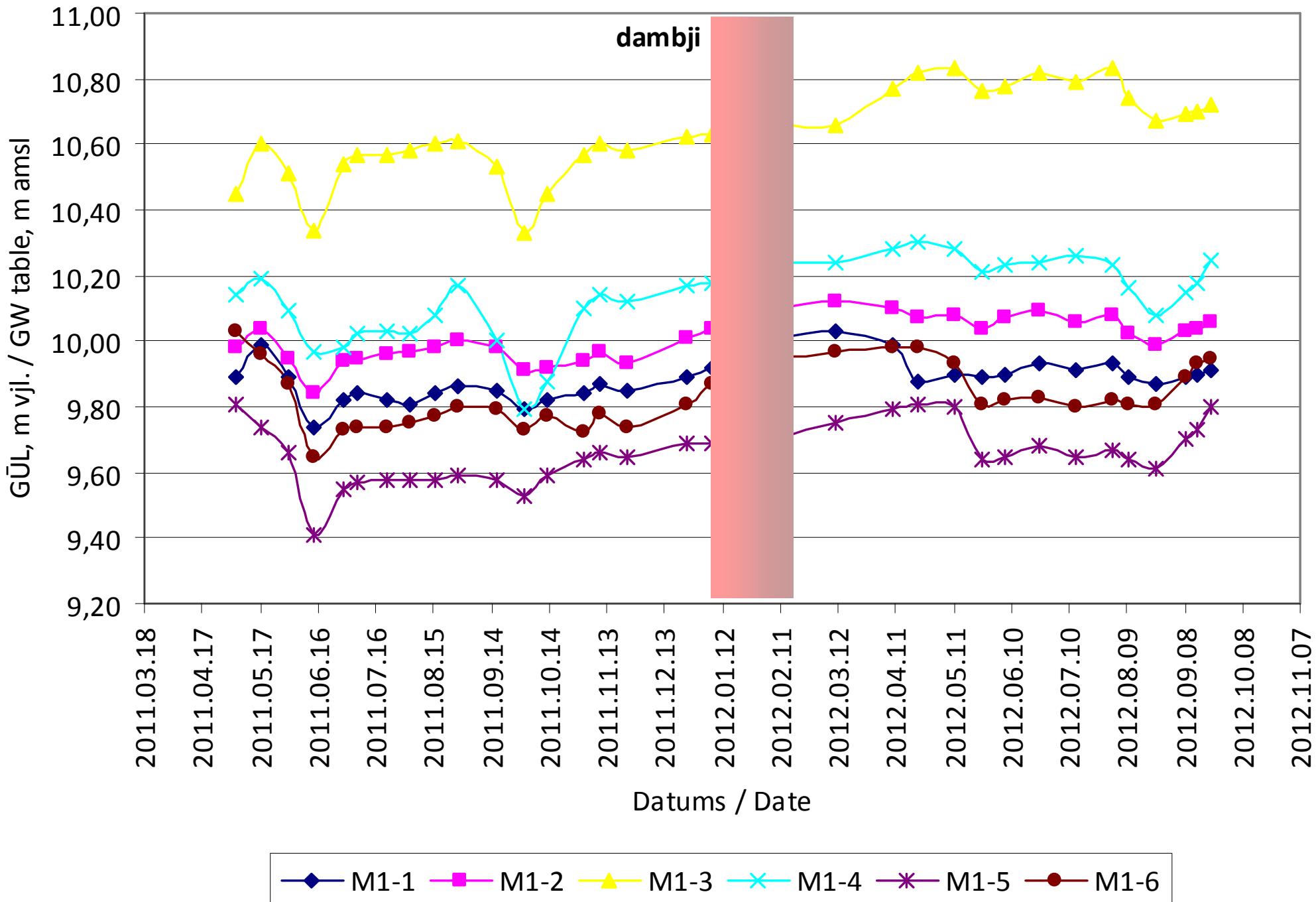
Augstuma skala (m v.j.l.) / Height in m a.s.l.

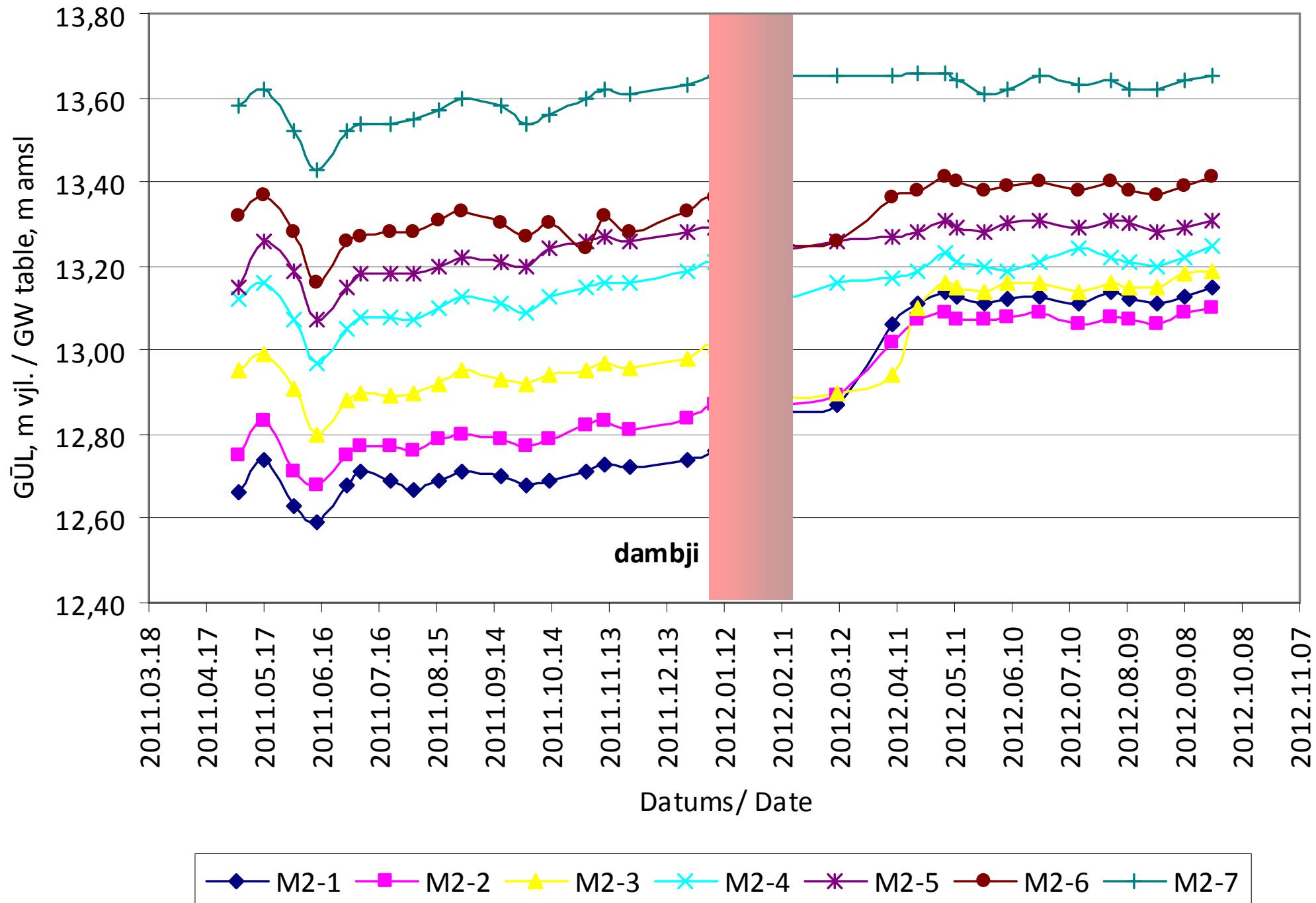
vertikālais pārspīlējums 1:40
vertical exaggeration 1:40

M1 – vecie kūdras lauki

M2 – grāvis DL austrumos

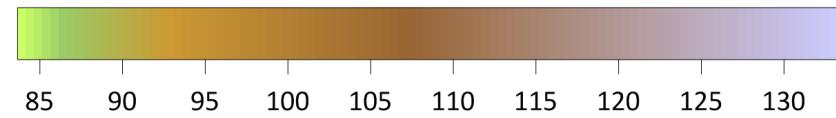
Rožu purvs – monitorings

- Izveidots viens monitoringa urbumu profils:
 - R – pie grāvju sistēmas pēdējā (vistālāk purvā) grāvja, kas tiks dambēti – 8 urbumi.

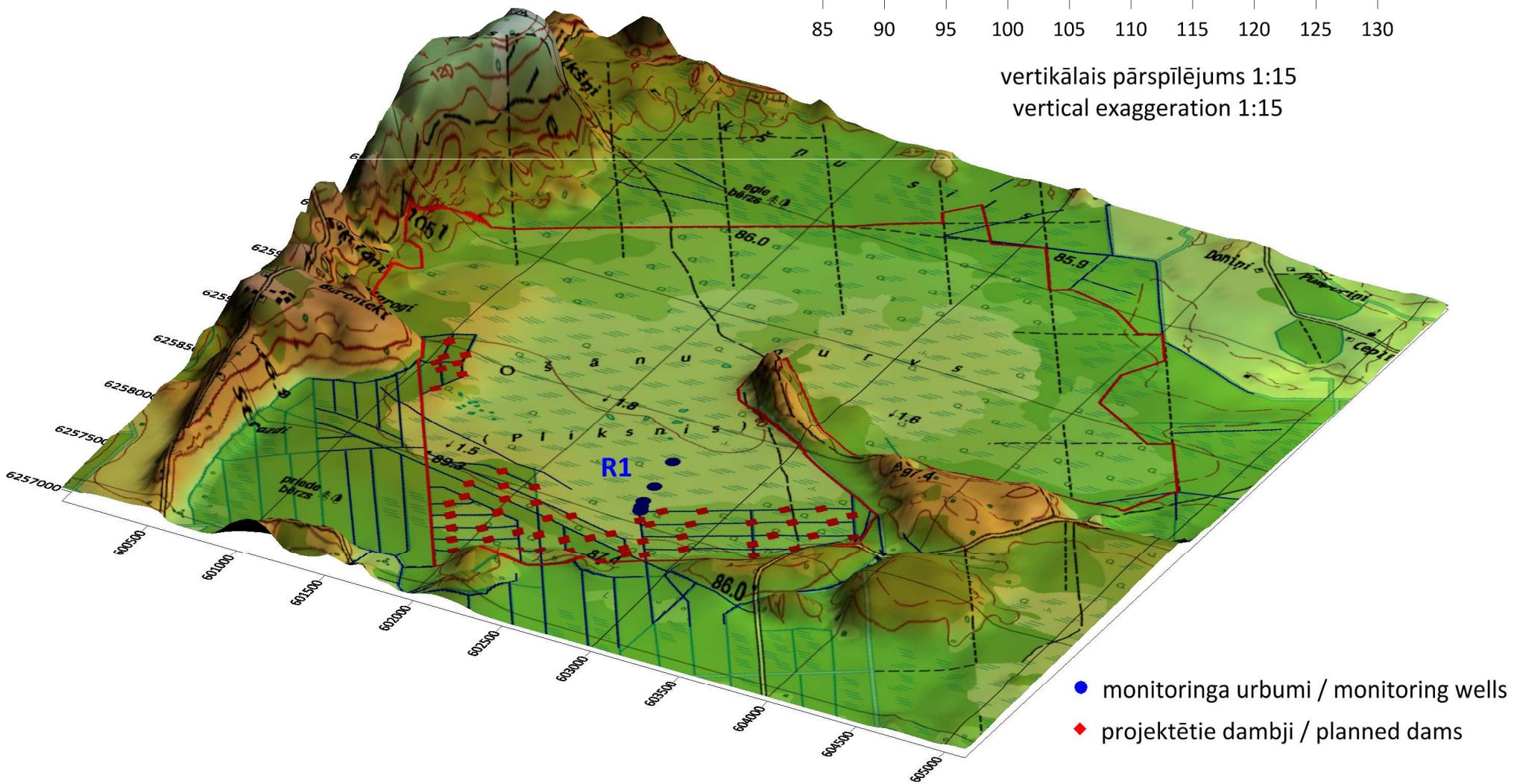

Rožu purvs – dambji un urbumu profili

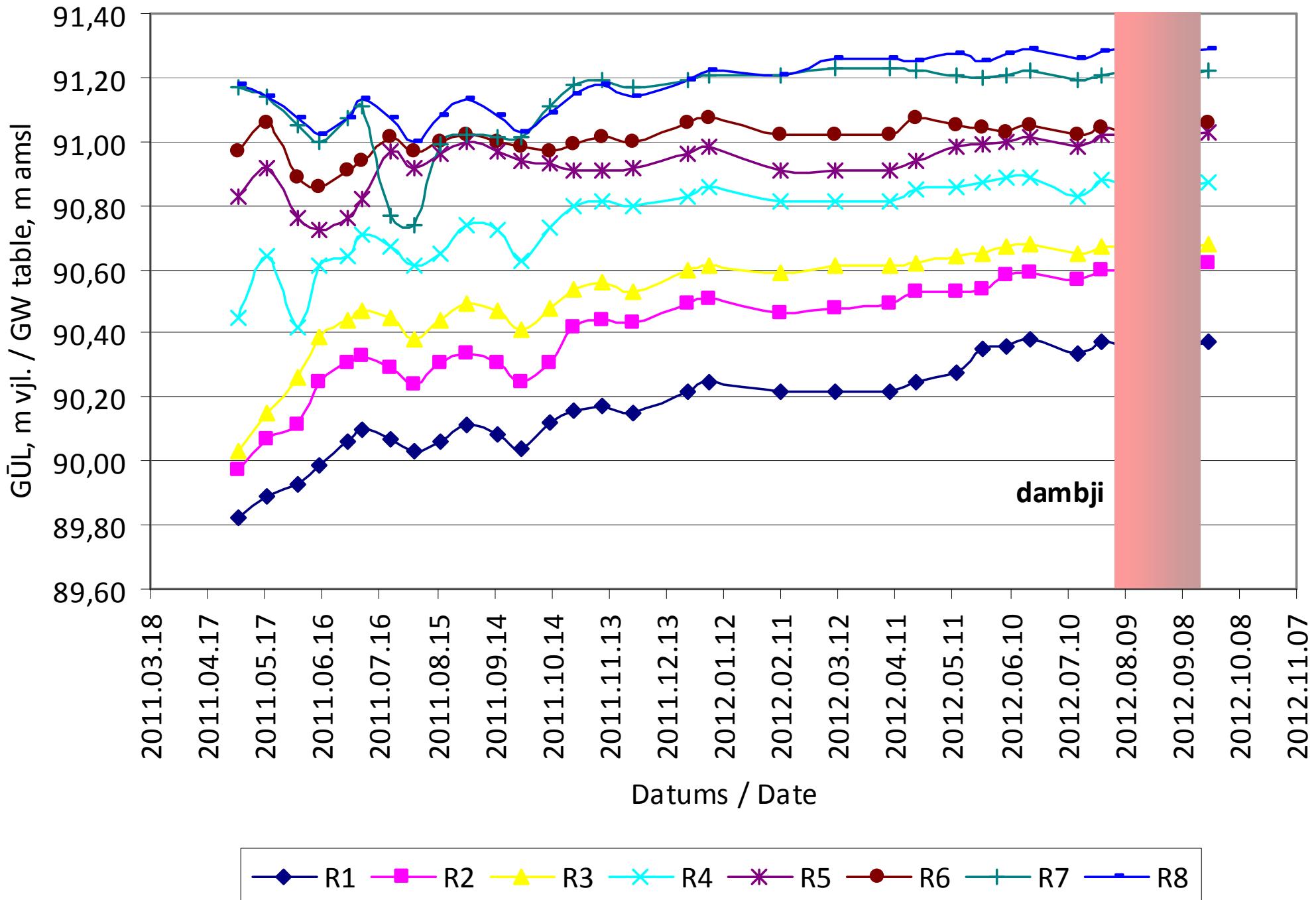
Augstuma skala (m v.j.l.) / Height in m a.s.l.

vertikālais pārspīlējums 1:15
vertical exaggeration 1:15

R – pie dienvidu dambju sistēmas

Secinājumi

- Pašlaik iegūtie dati liecina, ka:
 - ūdens līmeņa svārstības sezonālā un gada griezumā korelē ar laikapstākļiem novērojumu periodā,
 - dambju izbūve Melnā ezera purva grāvjos izsaukusi strauju un būtisku gruntsūdens līmeņa kāpumu tuvākajos urbumos (līdz 5-10 m attālumā no grāvja), bet pakāpeniskāks GŪL kāpums vērojams arī urbumos līdz pat 50-100 m attālumā no grāvja.
 - pārējos purvos dambji izbūvēti tikai vasaras beigās, un pašlaik nav pietiekami gara novērojumu rinda, lai spriestu par dambju ietekmi.

Paldies!

